

അപ്പൊസ്തലനായ പൗലൊസ് തീത്തൊസിന് എഴുതിയ ലേഖനം

മുഖവുര

ഇത് ഒരു ഇടയലേഖനമാണ്. ക്രൈസ്തവസഭയുടെ ചുമതലകൾക്കു തീത്തൊസ് നിയമിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. സഭാമുപ്പന്മാരുടെ യോഗ്യതകൾ, അവരെ അംഗീകരിക്കേണ്ട വിധം, ദുരുപദേഷ്ടാക്കന്മാരെ നേരിടേണ്ടത് എങ്ങനെ, വിശ്വാസികൾ ഉപദേശത്തിനു നൽകേണ്ട പ്രാധാന്യം, സൽപ്രവൃത്തികളിൽ ശുഷ്കാന്തിയുള്ളവരാകണം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ പൗലൊസ് തീത്തൊസിനു നൽകുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് ഈ ലേഖനത്തിലുള്ളത്.

തീത്തൊസ് പൗലൊസിന്റെ വിശ്വസ്തനായ സഹപ്രവർത്തകനായിരുന്നു. യവനപശ്ചാത്തലത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനായിരുന്നു അവൻ. പൗലൊസിന് അവൻ വിശ്വാസത്തിൽ നിജപുത്രൻ ആയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു പൗലൊസിന്റെ പ്രവർത്തനഫലമായി തീത്തൊസ് രക്ഷിക്കപ്പെട്ടു എന്നു കരുതാം. തന്റെ മൂന്നാമത്തെ മിഷ്യനറിയായതിൽ പൗലൊസിനോടൊപ്പം തീത്തൊസും ഉണ്ടായിരുന്നു. അപ്പൊസ്തലൻ തീത്തൊസിനെ സഭയിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുവാനും കാര്യങ്ങൾ ക്രമമായി ചെയ്യേണ്ടതിനും കൊരിന്ത്, ക്രൈസ്തവ എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിയോഗിച്ചിരുന്നു. അവൻ വിശ്വസ്തനും പ്രാപ്തനുമായ ദൈവഭൃത്യനായിരുന്നു. സിറിയയിലെ അന്ത്യോക്യയിൽ നിന്നും വന്ന ശിഷ്യനായിരുന്നു താൻ എന്നു കരുതുന്നു.

ക്രൈസ്തവ മെഡിറ്ററേനിയൻ ദ്വീപായിരുന്നു. ധർമ്മികമായി ഈ ദ്വീപ് അധഃപതിച്ചിരുന്നു. പെന്തക്കൊസ്തു ദിവസത്തിൽ പത്രൊസിന്റെ പ്രസംഗം കേട്ടവരിൽ ക്രൈസ്തവരും ഉൾപ്പെടുന്നു (പ്രവൃ. 2:11). അവരിൽ ചിലർ ക്രിസ്തുവിശ്വാസികളായി സ്വദേശത്തു മടങ്ങിപ്പോകയും സുവിശേഷം അറിയിക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ ഫലമായി അവിടെ സഭ ഉണ്ടായി എന്നു കരുതാം. എന്നാൽ സഭ ശൈശവാവസ്ഥയിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ദുരുപദേഷ്ടാക്കന്മാരാൽ വശീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. സഭാജീവിതത്തിലെ പെരുമാറ്റച്ചട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചും സഭാഭരണത്തെക്കുറിച്ചും അവർ പരിജ്ഞാനമുള്ളവരായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു പൗലൊസ് തീത്തൊസിനെ സഭയിൽ കാര്യങ്ങൾ ക്രമമായി നടക്കുവാൻ അവരെ ഉപദേശിക്കേണ്ടതിനു നിയോഗിച്ചു. മുപ്പന്മാരെ ആക്കിവെക്കുക, ദുരുപദേഷ്ടാക്കന്മാരെ സത്യവചനംകൊണ്ടു നേരിട്ടു മിണ്ടാതാക്കുക തുടങ്ങിയ ശുശ്രൂഷകൾ ചെയ്യുവാൻ താൻ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളവനായിരുന്നു. എ.ഡി. 64-ൽ ഈ ലേഖനം മാസിഡോണിയയിൽനിന്നും പൗലൊസ് എഴുതി എന്നു കരുതുന്നു.

ലേഖന വിഭജനം

- അദ്ധ്യായം 1 - സഭയിലെ കാര്യങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തുക
- അദ്ധ്യായം 2 - സഭയ്ക്കുള്ളിലെ പെരുമാറ്റച്ചട്ടം
- അദ്ധ്യായം 3 - സഭയ്ക്കു പുറത്തുള്ള പെരുമാറ്റച്ചട്ടം

അദ്ധ്യായം 1

വന്ദനം (1:1-4)

തീത്തൊസിനു പിതാവായ ദൈവത്തിങ്കൽനിന്നും രക്ഷിതാവായ ക്രിസ്തുവേദശുവിങ്കൽനിന്നും കൃപയും സമാധാനവും ആശംസിച്ചുകൊണ്ടാണ് പൗലൊസ് ലേഖനം ആരംഭിക്കുന്നത്. ഒരു ദൈവദാസനു ക്രിസ്തുവിൽ കൂടീലഭിക്കുന്ന അനർഹമായ ക്ഷമയേയും സേവനത്തിനുള്ള കഴിവിനേയും കൃപ കാണിക്കുന്നു. അവനു ദൈവം നൽകുന്ന കൃപ സമാധാനമുള്ള ആത്മീയ അനുഭവങ്ങളിലേക്കു നയിക്കും. ലേഖന മുഖവുരയിൽ ദൈവവചനത്തിന്റെയും ഭക്തിയുടെയും നിത്യജീവന്റെയും പൊതുവിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെയും ക്രിസ്തുവിലുള്ള പ്രത്യോഗ്യയുടെയും പ്രാധാന്യം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ക്രൈസ്തവസഭയിൽ വരുത്തേണ്ടിയിരുന്ന ഉപദേശപരവും സഭാപരവുമായ കാര്യങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തുവാൻ ദൈവവചനത്തിനുള്ള പങ്ക് ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

പൗലൊസ് ക്രിസ്തുവിന്റെ ദാസനും അപ്പൊസ്തലനുമായിരുന്നു. അതു തന്റെ താഴ്മയെയും അധികാരത്തെയും കാണിക്കുന്നു. അവൻ ദൈവവചനം ഭരമേൽപ്പിക്കപ്പെട്ടവനും അതു പ്രസംഗിക്കുവാൻ അയക്കപ്പെട്ടവനുമാണ് (പ്രവൃ. 9:15). ഈ വചനം സകല കാലത്തിനും മുൻപേ വാഗ്ദത്തം ചെയ്യപ്പെട്ട വചനമായിരുന്നു. ഇതു നിത്യജീവന്റെ വചനം ആണ്. ഭോഷ്കില്ലാത്ത ദൈവം ക്രിസ്തുവിൽക്കൂടി വെളിപ്പെടുത്തിയ സത്യവചനമാണ് (റോമർ 16:24,25). ആ വചനം പ്രസംഗിക്കുവാൻ കല്പന ലഭിച്ചവനാണെന്നുള്ള ബോധം പൗലൊസിനുണ്ടായിരുന്നു (ഗലാ. 2:8). അതു വിശ്വാസികൾ ഭക്തിയിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുവാൻ സത്യത്തിന്റെ പരിജ്ഞാനം നൽകുന്ന വചനമാണ്. പ്രത്യോഗ്യയുള്ളവക്കുന്നതുമാണ്.

സഭാകാര്യങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തുക (1:5-9)

ഇവിടെ സഭയിൽ യോഗ്യതയുള്ള മുപ്പന്മാരെ ആക്കിവെക്കുവാൻ പൗലൊസ് തീത്തൊസിനോട് ആജ്ഞാപിക്കുന്നു. ക്രൈസ്തവസഭയിൽ ശൈശവാവസ്ഥയിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. സഭയ്ക്ക് നേതൃത്വം നൽകുവാൻ ആരും

ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പൗലൊസും തീത്തൊസും ചില നാളുകൾ അവിടെ കഴിച്ചു എങ്കിലും തീത്തൊസിനെ ക്രേത്തയിൽ വിട്ടിട്ടു പോകുവാൻ പൗലൊസിന് ആവശ്യമുണ്ടായി. അവിടെ തീത്തൊസു ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളാണ് ഈ ലേഖനത്തിൽ ആജ്ഞാപിച്ചിട്ടുള്ളത് (1:5). 1 തിമൊഥെയൊസിനോടു സാമ്യമുള്ള ഒരു ലേഖനമാണ് ഇത്. മൂപ്പന്മാരുടെ യോഗ്യതകളെക്കുറിച്ച് 1 തിമൊഥെയൊസ് മൂന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ നാം കാണുന്നു. സഭയ്ക്കു മൂപ്പന്മാരുടെ ആവശ്യം ഉണ്ട്. അപ്പൊസ്തലന്മാർ മൂപ്പന്മാരെ ആക്കിവെച്ചിരുന്നു (പ്രവൃ. 14:21-23). അപ്പൊസ്തലന്റെ പ്രതിനിധിയായ തീത്തൊസു മൂപ്പന്മാരെ ആക്കിവെക്കണം എന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു (1:5). വലിയ ഇടയനായ ക്രിസ്തുവിന്റെ സഭയ്ക്കു ചെറിയ ഇടയന്മാർ ഉണ്ടായിരിക്കണം (എബ്രോ. 13:20; പ്രവൃ. 20:28). അവർ വിശ്വാസികൾ ക്രിസ്തുവിനെയും അവന്റെ വചനത്തെയും അനുസരിക്കുവാൻ ഉപദേശിച്ചു പരിപാലിക്കുവാൻ കഴിവുള്ളവർ ആയിരിക്കണം. ദുരുപദേശ്ശാക്കന്മാരുടെ വായ് അടയ്ക്കുവാൻ അവർ ആത്മീയ പരിജ്ഞാനവും പ്രാപ്തിയും ഉള്ളവരായിരിക്കണം.

സഭയിൽ മൂപ്പന്മാർ ഒന്നിലധികം ഉണ്ടായിരുന്നു (പ്രവൃ. 14:23; 20:17; എബ്രോ. 13:7; തീത്തൊ. 1:5). അത് അവർ സ്വേച്ഛാധിപതികളും അഹങ്കാരികളും ആകാതിരിക്കുവാൻ ആവശ്യമാണ്. മൂപ്പന്മാരിൽ മുഖ്യസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നതിനു വേദപുസ്തകത്തിൽ ഒരു തെളിവും ഇല്ല. അവർ യോജിച്ചു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടവർ ആകുന്നു. സഭ എല്ലാ മൂപ്പന്മാർക്കും കീഴടങ്ങിയിരിക്കേണ്ടതാണ് (എബ്രോ. 13:17). ഉപദേശിപ്പാൻ പ്രത്യേക വരമുള്ള മൂപ്പൻ വചന ശുശ്രൂഷയ്ക്കു പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതോടൊപ്പം കൂട്ടു മൂപ്പന്മാരോടു സഹകരിച്ചു ശുശ്രൂഷിക്കുന്നവൻ ആയിരിക്കണം (1 തിമൊ. 5:17). ഇന്ന് അപ്പൊസ്തലന്മാർ ഇല്ലായ്കയാൽ മൂപ്പന്മാരെ ആക്കിവെക്കുന്ന സമ്പ്രദായം തുടരുന്നില്ല. പരിശുദ്ധാത്മാവാണ് മൂപ്പന്മാരെ സഭയ്ക്കു നൽകുന്നത്. അവരുടെ വ്യക്തിപരവും സാമൂഹികവും ആത്മീകവുമായ യോഗ്യതകൾ മനസ്സിലാക്കി അവരെ സഭയായി അംഗീകരിക്കേണ്ടതു വേണ്ടത്.

മൂപ്പന്റെ യോഗ്യതകൾ ഇവിടെ കാണുന്നു. പരസ്യമായി കുറ്റപ്പെടുത്തുവാൻ കാരണമില്ലാത്ത സാക്ഷ്യജീവിതം സഭയിലും പുറത്തും ഉള്ളവരായിരിക്കണം മൂപ്പന്മാർ. വിവാഹമോചനം നേടിയ ഭർത്താക്കന്മാർ മൂപ്പന്മാരാകുവാൻ യോഗ്യരല്ല. സ്വന്തംകുടുംബത്തെ ക്രിസ്തുവിങ്കലേക്കു നയിക്കുവാൻ കഴിവുള്ളവരായിരിക്കണം മൂപ്പന്മാർ. ദൈവം ഭരമേല്പിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ വിശ്വസ്തർ ആയിരിക്കണം. മുൻകോപിയാകരുത്. തന്നിഷ്ടം, മദ്യപാനം, വഴക്കുണ്ടാക്കുന്ന സ്വഭാവം, ദ്രവ്യാഗ്രഹം എന്നീ സ്വഭാവങ്ങൾ മൂപ്പനാകുവാൻ തടസ്സമാകുന്നു. അതിഥിസൽക്കാരം, നല്ല കാര്യങ്ങളിലുള്ള താല്പര്യം, സുബോധം, നീതി പ്രവർത്തിക്കുവാനുള്ള താല്പര്യം, വിശുദ്ധജീവിതം, ആത്മനിയന്ത്രണം, പരമോപദേശം പ്രബോധിപ്പിക്കാനുള്ള കഴിവ്, ദുരുപദേശ്ശാക്കന്മാരെ നേരിടാനുള്ള വചന പരിജ്ഞാനം, ദൈവവചനത്തിലുള്ള ഉറച്ച വിശ്വാസം എന്നിവ മൂപ്പനുണ്ടായിരിക്കേണ്ട യോഗ്യതകൾ ആകുന്നു. മറ്റു സഭകളിൽനിന്നും മൂപ്പന്മാരെ നിയമിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം വചനാനുസരണം അല്ല.

ദുരുപദേശ്ശാക്കന്മാരെ നേരിടേണ്ട വിധം (1:10-16)

സഭയിൽ യോഗ്യതയുള്ള മൂപ്പന്മാർ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അവർ ദൈവവചനത്തിൽക്കൂടി വിശ്വാസികളെ പ്രബോധിപ്പിക്കുന്നവരും ദുരുപദേശം ചെയ്യിക്കുവാൻ കഴിവുള്ളവരും ആയിരിക്കണം. സഭയിൽ ദൈവം പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ സാത്താനും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ആരംഭിക്കും. ദുരുപദേശ്ശാക്കന്മാർ സഭയിൽ നുഴഞ്ഞുകയറും. ക്രേത്തയിൽ അങ്ങനെ സംഭവിച്ചതായി കാണുന്നു. അവർ യെഹൂദമതാചാരികൾ ആണ്. കൂടാതെ അവർ കെട്ടുകഥകളിലും പാരമ്പര്യങ്ങളിലും പ്രശംസിക്കുന്നു. അവർ മൂപ്പന്മാർക്കും ദൈവവചനത്തിനും കീഴ്പ്പെടാൻ മടിക്കുന്നു. അവർ കർണ്ണരസമാകുമാറു പ്രസംഗിക്കുന്നവരും വിശ്വാസികളെ വോഞ്ചിക്കുന്നവരുമാണ്. അവർ ദുരുപദേശ്ശാക്കലും കുടുംബങ്ങളെ വഴിതെറ്റിക്കുന്നവരും ആകുന്നു. അന്നു ഭവനങ്ങളിലായിരുന്നു സഭ കൂടിവന്നിരുന്നത്. അവരുടെ പ്രസംഗവും പ്രവൃത്തിയും തമ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ ക്രേത്തരുടെ സ്വഭാവം ഉള്ളവരാണ്. അസത്യവാദികളും, ക്രൂരന്മാരും, പെരുവയറന്മാരും, താല്ക്കാലിക ഭോഗങ്ങൾക്ക് അടിമകളും ആയിരുന്നു. അവരുടെ ലക്ഷ്യം ദ്രവ്യാഗ്രഹം ആയിരുന്നു. അവർ ഭക്ഷണകാര്യങ്ങളിൽ ന്യൂനവശങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു വേർപ്പെടുവാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നവരാണ്. അവർ മനസ്സാക്ഷി മലിനപ്പെട്ടവരും അറൈക്കപ്പെട്ടവരും യാതൊരു നല്ല കാര്യത്തിനും കൊള്ളാവുന്നവരും അല്ല.

ഇങ്ങനെയുള്ള ദുരുപദേശ്ശാക്കന്മാരെ എങ്ങനെ നേരിടണം എന്ന് അപ്പൊസ്തലൻ തീത്തൊസിന് ആജ്ഞ നൽകുന്നു. അവരോടു വചനത്തിൽ നിന്നു ബുദ്ധി ഉപദേശം നൽകണം (1:11). അനുസരിക്കാത്തപക്ഷം കഠിനമായി ശാസിക്കണം (1:13,14). അതുകൊണ്ടും പ്രയോജനമില്ലെങ്കിൽ അവരെ സഭയുടെ ശിക്ഷണനടപടിയിലേക്കു വിധേയരാക്കി അവരോടു വേർപ്പെടണം (1 തിമൊ. 5:20; 2 തിമൊ. 2:16,21,23). ദുരുപദേശം സഭയെ മലിനമാക്കുന്ന പുള്ളിപ്പാമ്പാണ്. അതു മുളയിലെ നുള്ളിക്കളയണം. മൂപ്പന്മാർ വചനശുശ്രൂഷയിൽ കൂടി സഭയ്ക്ക് ആത്മീക വർദ്ധനവു വരുത്തുന്നവരും സഭയെ പരിപാലിക്കുന്നവരും ആയിരിക്കണം (2 കൊരി. 13:10).

അദ്ധ്യായം 2

സഭയിലെ കാര്യങ്ങൾക്കുള്ള ക്രമം (2:1-10)

ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ വിശ്വാസികൾ സഭയ്ക്കുള്ളിൽ ഇടപെടേണ്ടതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അപ്പൊസ്തലൻ നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഇതു തീത്തൊസ് ഉപദേശിക്കേണ്ടിയിരുന്ന സദുപദേശങ്ങൾ ആകുന്നു. ദൈവസഭയിൽ

വിവിധ തരത്തിലുള്ള വ്യക്തികൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. പ്രായമുള്ളവരും യുവാക്കളും സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും അതിൽ ഉൾപ്പെടും. മൂപ്പന്മാർ പ്രായവ്യത്യാസം കൂടാതെ വിശ്വാസികളോട് ഏർപ്പെടുവാൻ കഴിവുള്ളവരായിരിക്കണം. തീത്തോസ് ദുരുപദേഷ്ടാക്കന്മാരെ അനുകരിക്കാതെ അവന്റെ വിശ്വാസവും ജീവിതവും പൊരുത്തപ്പെടുന്നതാകണം എന്ന് അപ്പൊസ്തലൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

സഭയിൽ പ്രായമുള്ളവർ നിർമ്മദരും ഗൗരവമുള്ളവരും സുബോധമുള്ളവരും ആയിരിക്കണം. കൂടാതെ അവർ വിശ്വാസത്തിലും സ്നേഹത്തിലും സഹിഷ്ണുതയിലും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നവരും ആകണം. ഇവിടെ നിർമ്മദർ കൊണ്ടുള്ള അർത്ഥം ആത്മനിയന്ത്രണമുള്ളവർ എന്നാണ്. കൂടാതെ അവരുടെ ഇടപാടുകൾ മറ്റുള്ളവർ ബഹുമാനിക്കത്തക്കതായിരിക്കണം. അവർ വചനത്തിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്നവർ ആയിരിക്കണം. സ്നേഹത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നവർ മറ്റുള്ളവരുടെ ന്യൂനവശങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു വിമർശിക്കുന്നവർ ആകയില്ല. അവർ പരീക്ഷകളിൽ തളർന്നു പോകാതെ കർത്താവിനെ സേവിക്കുന്നവർ ആകണം. തീത്തോസു പ്രായമുള്ളവരെ അറിയിക്കേണ്ട ഉപദേശം ഇതായിരുന്നു.

പ്രായമുള്ള സ്ത്രീകൾ ജീവിതത്തിൽ പവിത്രരും ഏഷണി പറയാത്തവരും വീഞ്ഞിന് അടിമപ്പെടാത്തവരും ആകണം. പവിത്രൻകൊണ്ടുള്ള ആശയം ദൈവത്തെ ബഹുമാനിക്കുന്ന ജീവിതം നയിക്കുന്നവൻ എന്നാണ്. വൃദ്ധന്മാർക്കുള്ള യോഗ്യതകളും അവർക്കുണ്ടായിരിക്കണം. ദൈവമക്കൾ അന്യരെക്കുറിച്ചു ദുഷണം പറയരുത്. മറ്റുള്ളവരിലുള്ള നന്മവശം കണ്ട് അവരെ ബഹുമാനിക്കുവാനും സ്നേഹിക്കുവാനും കഴിയണം. മദ്യപാനം ദൈവവചനം അനുവദിക്കുന്നില്ല. അവർ പ്രായം കുറഞ്ഞ സ്ത്രീകളെ പ്രബോധിപ്പിക്കുന്നവർ ആകണം. ജീവിതത്തിലും ഉപദേശത്തിലും മാതൃകയുള്ളവരായി പഠിപ്പിക്കണം. അവരെ ഭാര്യമാരുടെ കടമ, മാതൃസ്നേഹം, ചാരിത്ര്യ ശുദ്ധി, ഭവനത്തോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം, ഭർത്താക്കന്മാരെ സ്നേഹത്തിൽ അനുസരിക്കുക എന്നീ സദുപദേശങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായി അഭ്യസിപ്പിക്കണം. ഇത് പരസ്യശുശ്രൂഷയല്ല പ്രത്യുത ഭവനങ്ങളിലും വ്യക്തികളിലും നടത്തേണ്ട അഭ്യസനം ആകുന്നു.

യുവസഹോദരന്മാർക്കുള്ള ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. യുവാക്കൾ വിവാഹിതർ ആകണമെന്നില്ല അവരെ ഉപദേശിക്കുവാൻ. യുവാക്കന്മാർ ആത്മനിയന്ത്രണമുള്ളവർ ആകണം. ജഡിക മോഹങ്ങൾക്ക് അടിമകളാകാതെ മാതൃകയുള്ള ക്രിസ്തീയ ജീവിതം നയിക്കുവാൻ അവരെ ഉപദേശിക്കണം എന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു. വിജയകരമായ ജീവിതം ആത്മനിയന്ത്രണം ഉള്ളവർക്കു മാത്രമേ കൈവരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ (സദൃ. 16:32).

തീത്തോസു ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ 7 ഉം 8 ഉം വാക്യങ്ങളിൽ അപ്പൊസ്തലൻ ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു. കർത്തൃദാസന്മാരുടെ ജീവിതം മാതൃക യുള്ളതായിരിക്കണം. അവർക്കു മാത്രമേ ഫലകരമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. തന്റെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളെക്കുറിച്ചു ബോധം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഉപദേശത്തിലും ജീവിതത്തിലും വിശ്വസ്തത പുലർത്തണം. കൂടാതെ ഉപദേശത്തിൽ നിർമ്മലതയും ഉള്ളവരാകണം. അപവാദി ആക്ഷേപിച്ചു കൂടാത്ത മാതൃകയുള്ള ജീവിതം നയിക്കുന്നവനും ആകണം.

ആദിമസഭയിൽ അനേകം അടിമകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർക്കുള്ള ഉപദേശമാണ് 9 ഉം 10 ഉം വാക്യങ്ങളിൽ കാണുന്നത്. അവർ യജമാനന്മാരെ അനുസരിക്കണം. അവരോട് എതിരുപറയുന്നവരാകരുത്. കൂടാതെ അവരെ വഞ്ചിക്കരുത്. ഇവിടെയുള്ള ആശയം അവരുടെ വസ്തുവകകൾ മോഷ്ടിക്കരുത് എന്നാണ്. അവർ വിശ്വസ്ത സേവനം ചെയ്യുന്നവർ ആകണം. അപ്പോൾ അവർ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ എന്നു സാക്ഷ്യമുള്ളവർ ആകയും യജമാനന്മാർ ക്രിസ്തുവിങ്കലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. സഭയിൽ ഈ കാര്യങ്ങൾ ഉപദേശിക്കുവാൻ അപ്പൊസ്തലൻ തീത്തോസിനോട് ആജ്ഞാപിക്കുന്നു.

കൃപയാലുള്ള രക്ഷ (2:11-15)

പാപികൾ രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു കൃപയാലാകുന്നു. രക്ഷ ദൈവത്തിന്റെ ദാനമാണ്. രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു പാപം ചെയ്യുവാനുള്ള ലൈസൻസ് അല്ല. പ്രത്യുത നാം സൽപ്രവൃത്തികളിൽ ശുഷ്കാന്തിയുള്ളവരാകുവാനാണ്. കർത്തൃദാസന്മാർ സൽപ്രവൃത്തികളിൽ മുൻപരാകയും വിശ്വാസികൾക്കു മാതൃക കാട്ടുകയും ചെയ്യണം. ദുരുപദേഷ്ടാക്കന്മാർ ഉപദേശിക്കുന്നവരാണെങ്കിലും സൽപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നില്ല. ക്രിസ്തുവിൽ ദൈവകൃപ പ്രത്യക്ഷമായി (2 കൊരി. 8:9). കൃപയാൽ നാം രക്ഷിക്കപ്പെടുകയും കർത്താവിനെ സേവിക്കുന്നവരും ആകുന്നു (എഫെ. 2:8-10; റോമർ 12:6). അതിന് അടിസ്ഥാനം ക്രിസ്തുവിന്റെ മരണപുനരുത്ഥാനം ആണ്. അവൻ നമ്മെ സ്നേഹിച്ചു സ്വന്ത ജീവനെ നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കു മറുവിലയായി നൽകി. ഇപ്പോൾ ക്രിസ്തുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കു പാപത്തിന്റെ ശിക്ഷയിൽനിന്നുള്ള മോചനം ലഭിക്കുന്നു. കൂടാതെ നാം നിത്യജീവന്റെ അവകാശികൾ ആകുന്നു. രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ ദൈവമക്കളും ദൈവത്തിന്റെ അവകാശികളും ക്രിസ്തുവിനു കൂട്ടവകാശികളും ആകുന്നു (റോമർ 8:16,17).

ദൈവകൃപ നമുക്ക് ഉദിച്ചതു യേശുക്രിസ്തുവിലാണ് (യോഹ. 1:17). അതു ലോകസ്ഥാപനത്തിനു മുൻപെ നമ്മെക്കുറിച്ചുള്ള ദൈവഹിതത്തിന്റെ ആലോചനപ്രകാരമാണ് ഉദിച്ചത് (എഫെ. 1:4-11). ആ കൃപയ്ക്കു മാത്രമേ നമ്മെ രക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നുള്ളൂ (എഫെ. 2:1-5). കൃപയാൽ വിശ്വാസം മൂലം രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ ഭാഗ്യകരമായ പ്രത്യാശ ഉള്ളവർ ആകുന്നു. അതു മഹാദൈവവും നമ്മുടെ രക്ഷിതാവുമായ യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ പ്രത്യക്ഷതയാണ്. ആ പ്രത്യാശ നമുക്കു ഭക്തിയുള്ള ജീവിതം നയിക്കുവാൻ പ്രേരണ നൽകുന്നതാണ്. ക്രിസ്തു

വിന്റെ ദൈവത്വത്തെ വ്യക്തമാക്കുന്ന വേദഭാഗമാകുന്നു ഇത്. പൗലൊസ് ഈ പ്രത്യാശയാൽ നിറഞ്ഞിരുന്നു. കർത്താവിന്റെ വരവിങ്കൽ ശരീരത്തിന്റെ വീണ്ടെടുപ്പു സംഭവിക്കും (റോമർ 8:18,23). ഈ മർത്യമായ ശരീരം അമർത്യതയെ ധരിക്കും (1 കൊരി. 15:54). നാം കർത്താവിനോടു സദൃശന്മാർ ആകും (1 യോഹ. 3:1,2). നാം സ്വർഗ്ഗീയ പൗരത്വം പ്രാപിച്ച് ക്രിസ്തുവിനോടു കൂടെ എണേക്കും ആയിരിക്കും (ഫിലി. 3:20,21; 1 തെസ്സ. 4:13-18). നമുക്കു പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നത് അന്നായിരിക്കും (2 തിമൊ. 4:6-8). ഈ അറിവു നമുക്കു കർത്താവിനോടു ഭക്തിയുള്ള ജീവിതം നയിക്കുവാൻ പ്രേരണ നൽകണം.

ഈ ഭാഗ്യകരമായ പ്രത്യാശ ദൈവത്തിനു ബഹുമാനം നൽകാത്ത കാര്യങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കണം. പ്രപഞ്ചമോഹങ്ങളിൽനിന്നും നമ്മെ സ്വതന്ത്രരാക്കണം. അത് ഈ ലോകത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട താൽക്കാലിക താല്പര്യങ്ങൾ ആണ്. രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതിനു മുൻപ് നാം ലോകത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ടു നാനാമോഹങ്ങൾക്കും ഭോഗങ്ങൾക്കും അടിമകൾ ആയിരുന്നു (3:3). ദൈവകൃപയാലും ശക്തിയാലും മാത്രമേ ഇതിൽനിന്നും സ്വതന്ത്രരാകുവാൻ നമുക്കു കഴിയുള്ളൂ. ക്രിസ്തുവിൽ വിശ്വസിച്ചു പുതിയ സൃഷ്ടികളായി തീർന്നവർ വ്യത്യസ്ത ജീവിതശൈലി ഉള്ളവർ ആകും (2 കൊരി. 5:17). അതു സ്വന്തജീവിതത്തിലും, മറ്റുള്ളവരോടും, ദൈവത്തോടുമുള്ള പെരുമാറ്റത്തിൽ പ്രകടമാക്കണം. ആത്മിക ജീവിതം ഇന്നു നയിക്കുവാൻ ഉള്ളതാണ്. നാം സുബോധം അഥവാ ആത്മനിയന്ത്രണം ഉള്ളവരാകണം. നീതി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കണം. മറ്റുള്ളവരോടു മാന്യമായും സത്യസന്ധമായും ഏർപ്പെടണം എന്നു സാരം. നാം ദൈവത്തോടു ഭക്തിയുള്ള ജീവിതം നയിക്കണം. ദൈവത്തെ ഭയപ്പെട്ടും ബഹുമാനിച്ചും ജീവിക്കണം. അതിനു ശിക്ഷണബോധം നൽകുന്നതു ദൈവകൃപയാണ്. കർത്താവിന്റെ പ്രത്യക്ഷതയിൽ പ്രത്യാശയുള്ളവർക്കു മാത്രമേ ഭക്തിയുള്ള ജീവിതം നയിക്കുവാൻ കഴിയുള്ളൂ. അതു നൽകുന്നതു ദൈവമാണ് (റോമർ 15:13). ദൈവവചനം നമ്മെ പ്രത്യാശ ഉള്ളവരാക്കുന്നു (റോമർ 15:4). കർത്താവു നമ്മെ രക്ഷിച്ചത് ആ പ്രത്യാശ ഉള്ളവരാകുവാനാണ് (3:6). ഇതു നിലനിൽക്കുന്ന പ്രത്യാശയാണ് (1 തെസ്സ. 1:3). അതു പ്രാഗത്ഭ്യവും ധൈര്യവും നൽകുന്നു (2 കൊരി. 3:12). ഇതു നമ്മെ നിർമ്മലീകരിക്കുന്ന പ്രത്യാശയാണ് (1 യോഹ. 3:3). ഈ പ്രത്യാശയെ ഭാഗ്യകരമായ പ്രത്യാശയെന്ന് അപ്പൊസ്തലൻ വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനില്ല. നാം ഈ പ്രത്യാശയുള്ള ജീവിതം ഇന്നു നയിക്കുന്നവരാണോ എന്നു സ്വയം പരിശോധിക്കാം.

നാം കൃപയുടെ അനുഭവമുള്ളവരാകുവാൻ കർത്താവു ക്രൂശിൽ കഷ്ടം സഹിച്ചു മരിച്ചു. അവന്റെ രക്തം നമ്മുടെ വീണ്ടെടുപ്പുവിലയാകുന്നു. ക്രിസ്തു മനുഷ്യനായി അവതരിച്ചതിന്റെ ഉദ്ദേശം അതായിരുന്നു (ഫിലി. 2:5-8; മത്താ. 20:28). ക്രിസ്തു തന്നെത്താൻ നമുക്കുവേണ്ടി മരണത്തിന് ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു. നമ്മെ അധർമ്മത്തിൽനിന്നും വീണ്ടെടുത്തു സൽ പ്രവൃത്തികൾക്കു പ്രാപ്തരാക്കി (എഫെ. 2:8-10). തന്റെ ആത്മാവിനെ നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ നൽകി ദൈവത്തിനു പ്രയോജനമുള്ള വിശുദ്ധജനമാക്കി നമ്മെ തീർത്തു.

ഈ സത്യങ്ങൾ തീത്തോസു ദൈവജനത്തെ പൂർണ്ണഗൗരവത്തോടെ ഉപദേശിക്കയും പ്രബോധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം എന്ന് ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്നു. കൂടാതെ ദുരുപദേശത്തിന് അടിമപ്പെട്ട് ദൈവകൃപയെ നിസ്സാരമാക്കുന്ന വരെ ക്രിസ്തുവിന്റെ അധികാരത്തിൽ ശാസിക്കണം എന്നും ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു (മത്താ. 7:29).

അദ്ധ്യായം 3

അധികാരികളെ അനുസരിക്കണം (3:1-11)

ക്രിസ്ത്യാനികളെ റോമാസാമ്രാജ്യത്തിൽ സംശയദൃഷ്ടിയോടെ വീക്ഷിച്ചുവന്നിരുന്നു. അധികാരികളെ ദൈവം നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കി അവരെ അനുസരിക്കണം (റോമർ 13:1,2). സമൂഹത്തിൽ സൽ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുവാൻ ഉത്സാഹം ഉള്ളവരാകണം. അവർക്കു മാത്രമേ ഉത്തമപൗരന്മാരായി സാക്ഷ്യമുള്ള ജീവിതം നയിക്കുവാൻ കഴിയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു ദൈവവചനവും സാമൂഹിക പ്രമാണങ്ങളും തൃജിക്കണം എന്ന് അർത്ഥം വരുന്നില്ല (പ്രവൃ. 5:29). അധികാരികളെ നിർബ്രഹ്മത്താലല്ല പ്രത്യുത മനസ്സോടെ അനുസരിക്കുന്നവർ ആകണം. മറ്റുള്ളവരെ ആക്ഷേപിച്ചു ദുഷണം പറയരുത്. ദൈവമക്കൾ കലഹിക്കുന്നവരാകാതെ ഹൃദയത്തിൽ ശാന്തരായിരിക്കണം. അവർ മറ്റുള്ളവരുടെ ഉപദ്രവം സഹിക്കുവാൻ മനസ്സുള്ളവരും, സ്വന്ത താല്പര്യങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ച് അവരെ സഹായിക്കുന്നവരും ആകണം. ക്രൈസ്തവിലുള്ള വിശ്വാസികൾ ഒരിക്കൽ ഇതൊക്കെ ഉള്ളവരായിരുന്നു.

അവർ അന്നു ബുദ്ധിഹീനർ ആയിരുന്നു. ദൈവവചനം ഭോഷത്വമായി അവർ കരുതിയിരുന്നു (1 കൊരി. 2:14). ദൈവത്തെയും മനുഷ്യരെയും അനുസരിക്കാതെ സ്വന്ത ഇഷ്ടപ്രകാരം ജീവിച്ചിരുന്നു. എല്ലാ ഭോഗങ്ങൾക്കും അധീനരായിരുന്നു. അസുയപ്പെടുന്നവരും മറ്റുള്ളവരെ പകയ്ക്കുന്നവരും ആയിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരാൽ പകയ്ക്കപ്പെടുന്നവരും ആയിരുന്നു. അവർ സൽപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുവാൻ കഴിവുള്ളവരായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും അവരെ രക്ഷിക്കുവാൻ ദൈവം പ്രസാദിച്ചു. അതാണ് ദൈവകൃപ. ബൈബിൾ രക്ഷിതാവിനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന പുസ്തകമാണ് (2:11; 3:4). പ്രവാചകന്മാർ അവനെക്കുറിച്ച് അരുളിച്ചെയ്തിരുന്നു (യെശ. 9:2,6). അവന്റെ മരണം പാപപരിഹാരത്തിനുള്ളതായിരുന്നു (എബ്രാ. 9:26). രക്ഷ യേശുക്രിസ്തുവിൽ കൂടി മാത്രമാകുന്നു (യോഹ. 10:11; പ്രവൃ. 4:12) ലഭിക്കുന്നത്.

സ്വന്ത നീതിപ്രവൃത്തികളാൽ ആർക്കും രക്ഷിക്കപ്പെടാൻ കഴിയുന്നതല്ല (റോമർ 3:20; യെശ. 64:6; ഗലാ. 2:16). നാം കരുണയാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരാണ്. നിസ്സഹായരായ പാപികളോടുള്ള ദൈവത്തിന്റെ ദയയും മഹാമനസ്കതയുമാണ് കരുണ. അങ്ങനെ നാം ദൈവത്തിന്റെ കൃപയാലും കരുണയാലും രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ അനുഭവത്തെ വീണ്ടും ജനനം എന്നു പറയുന്നു (യോഹ. 1:13; 3:3; കൊലൊ. 2:13). പാപി ക്രിസ്തുവിൽ വിശ്വസിക്കുമ്പോൾ പരിശുദ്ധാത്മാവു ദൈവവചനത്തിൽ കൂടി ചെയ്യുന്ന അത്ഭുതമാർന്ന ആത്മിക പ്രക്രിയയാണ് വീണ്ടും ജനനം. അപ്പോൾ നാം ക്രിസ്തുവിൽ പുതിയ സൃഷ്ടികൾ ആകുന്നു (2 കൊരി. 5:17). വിശുദ്ധജീവിതം നയിക്കുവാൻ പ്രാപ്തരാകുന്നു. വീണ്ടും ജനനം ഇപ്പോൾ സംഭവിക്കുന്ന ആത്മിക അനുഭവം ആണ്. ഇതു കഷ്ടിച്ചു നരകത്തിൽ പോകാതെ സർഗ്ഗത്തിൽ പോകാനുള്ള പാസ്പോർട്ടല്ല. പ്രത്യുത ധാരാളമായ ആത്മിക നവീകരണം പരിശുദ്ധാത്മാവു നമ്മിൽ ഉളവാക്കുന്ന അനുഭവമാണ് (റോമർ 12:2; കൊലൊ. 3:10). ഈ അനുഭവക്കാരാ കുവാൻ പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ നിറവ് ആവശ്യമാകുന്നു. അതിനു നമ്മെ പരിശുദ്ധാത്മനിയന്ത്രണത്തിനു സമർപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ പാപത്തിന്റെ സ്വാധീനശക്തിയിൽനിന്നും മോചിതരായി സൽ പ്രവൃത്തികളിൽ ഉത്സാഹമുള്ളവർ ആകും. അങ്ങനെ ക്രിസ്തുവിനോട് ഇന്ന് അനുരൂപരായി കൈമാറിക്കൊടുക്കുന്ന അനുഭവമാണ് ശുദ്ധീകരണം.

ദൈവമക്കൾ കൃപയാൽ വിശ്വാസം മൂലം നീതീകരിക്കപ്പെട്ടവരാണ് (റോമർ 5:1; 3:24). അവർ പാപത്തിന്റെ ശിക്ഷയിൽനിന്നും (റോമർ 8:33) ന്യായപ്രമാണത്തിന്റെ ശാപത്തിൽനിന്നും മോചിതരാകുന്നു (ഗലാ. 3:11-13). അവർ പാപക്ഷമ പ്രാപിച്ചവരാണ് (റോമർ 4:6-8). അവർക്ക് ഇപ്പോൾ ദൈവത്തോടു സമാധാനം ഉണ്ട് (റോമർ 5:1). 'നീതീകരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ പാപങ്ങളെ ദൈവം ക്രിസ്തുവിലും, ക്രിസ്തുവിന്റെ നീതി അവരിലും കാണുന്നു' എന്ന് ഒരു ഭക്തൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാം നീതീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു വിശുദ്ധജീവിതം നയിക്കുവാനാണ് (റോമർ 6:2).

ഈ വചനം വിശ്വാസയോഗ്യമായതും ദൈവജനത്തെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുകയും ഉറപ്പിച്ചു പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുമാണെന്നു തീത്തോസിനെ അപ്പൊസ്തലൻ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു (3:2,8). ഇതു വിശ്വാസികളെ സൽപ്രവൃത്തികൾക്ക് ഉത്സാഹമുള്ളവർ ആക്കണം (2:14). കർത്താവ് അതിനു നമ്മെ സഹായിക്കട്ടെ.

ദുരുപദേഷ്ടാക്കളാറെ ഒഴിവാക്കുക (3:9-11)

സഭയിൽ ക്രമക്കേടുകൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ മുപ്പന്മാർ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ദൈവവചനം അനുസരിക്കാതെ മാനുഷിക അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു വിധേയപ്പെടുന്ന സഭകളിൽ ക്രമക്കേടുകൾ ഉണ്ടാകും. കൂടാതെ ആത്മിക അഹങ്കാരം, അശുദ്ധി, ദർശനമില്ലായ്മ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളും സഭയിൽ ആത്മിക തളർച്ച ഉളവാക്കും. ക്രൈത്താസഭയിൽ ചിലർ പ്രയോജനശൂന്യമായ തർക്കങ്ങളും വാദങ്ങളും ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. ന്യായപ്രമാണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വാദവും പൂർവ്വിക പാരമ്പര്യവും ആർക്കും ആത്മിക വർദ്ധനവ് ഉളവാക്കുകയില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള മാനുഷിക ഉപദേശങ്ങൾ താല്ക്കാലികവും നശിച്ചുപോകുന്നതുമാണ് (കൊലൊ. 2:18-23). അത് ഉപദേശിക്കുന്നവർ ദുരുപദേഷ്ടാക്കളും സഭയിൽ ഭിന്നത സൃഷ്ടിക്കുന്നവരുമാണ്. അവരെ വിവേചിച്ചു മനസ്സിലാക്കി ബുദ്ധി ഉപദേശം നൽകണം. അവർ അനുതപി ക്കാതെ സ്വന്ത പ്രവൃത്തിയെ നീതീകരിച്ചുകൊണ്ടു സഭയിൽ ഭിന്നത ഉളവാക്കുന്ന പക്ഷം ഒന്നുരണ്ടു പ്രാവശ്യം ബുദ്ധി പറഞ്ഞശേഷം ഒഴിവാക്കണം. അവനോടു ബുദ്ധി ഉപദേശിക്കേണ്ടതു സ്നേഹത്തിലും സഹിഷ്ണുതയിലും ആയിരിക്കണം. അനുതപിക്കുന്നവനെ കൂട്ടായ്മയിലേക്കു സ്വീകരിക്കുവാൻ മനസ്സുണ്ടായിരിക്കണം (മത്താ. 18:10-14). അനുതപിച്ചു മടങ്ങിവരുന്ന വിശ്വാസി പിന്നെയും ഭിന്നത സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന പക്ഷം അവൻ വക്രബുദ്ധിയായി പാപം ചെയ്തു തന്നെത്താൻ കുറ്റം വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അവനെ കൂട്ടായ്മയിലേക്കു സ്വീകരിക്കരുത് (3:10,11).

ഉപസംഹാരം (3:12-15)

പൗലൊസു സഹപ്രവർത്തകർക്കും വിശ്വാസികൾക്കും പ്രാധാന്യം നൽകിയിരുന്നു. അവർക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുവാനും അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനും അവരോടു കൂട്ടായ്മ ആചരിക്കുവാനും താൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ദൈവമക്കൾ സഹലന്മാരാകണം എന്ന് അപ്പൊസ്തലൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു (3:14). അവർക്ക് അങ്ങനെ മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കുവാൻ കഴിവു ലഭിക്കും. 'എന്നോടു ചേരുവാൻ ശ്രമിക്ക; സേനാസിനും അപ്പൊല്ലോസിനും മുട്ടു തീർക്കുക; സ്നേഹിക്കുന്നവരെ വന്ദനം ചൊല്ലുക' എന്നീ മൂന്നു വ്യക്തിപരമായ അപേക്ഷകളും ഇവിടെ കാണുന്നു. സേനാസ്യം അപ്പൊല്ലോസുമാണ് ഈ ലേഖനം തീത്തോസിനു കൊണ്ടുപോയത് എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പൗലൊസു തീത്തോസിനോടുള്ള കൂട്ടായ്മ ആഗ്രഹിച്ചു. താൻ ശീതകാലം നിക്കൊപ്പൊലിസിൽ കഴിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. തിഹിക്കൊസിനെയോ അർത്തമാസിനെയോ ക്രൈത്തയിലേക്ക് അയക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. അപ്പോൾ തീത്തോസിനു വരുവാൻ കഴിയും എന്നു പൗലൊസു കരുതി. കർത്തുവേലയോടുള്ള തന്റെ താല്പര്യം ഇവിടെ വ്യക്തമാകുന്നു. വിശ്വാസത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്നവർ അന്യോന്യം സ്നേഹിക്കുന്നവരും വന്ദനം അറിയിക്കുന്നവരും ആകണം. പൗലൊസ് അതിന്റെ മാതൃക നൽകുന്നു. സഭയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തുവാൻ നിയോഗിതനായിരുന്ന തീത്തോസിനു കൃപ ആശംസിച്ചുകൊണ്ടു ലേഖനം അപ്പൊസ്തലൻ ഉപസംഹരിക്കുന്നു. ആമേൻ.

